

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 2 ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 ระบุว่า “ การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” และ ใน หมวด 4 มาตรา 22 ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษาว่า “ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” ในหลักการที่กำหนดดังกล่าว โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานปัจจุบันที่กำลังเป็นปัญหาอย่างมากได้แก่สมรรถภาพด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานในทุกระดับชั้น (มติชนรายวัน ฉบับที่ 10582 [หน้าที่ 26] ประจำวันที่ 1 มีนาคม 2550) และจากรายงานวิจัยทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อเร็วๆ นี้ ระบุเด็กไทยอ่านหนังสือไม่ออกและเขียนไม่ได้ จำนวน 600,000 คน ซึ่งเป็นนักเรียนทั้งระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 4.5 ของประชากรวัยเรียนทั้งหมด (ผดุง อารยะวิญญู, 2546, หน้า 18)

องค์กรความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ หรือ OECD (Organization for Economic Cooperation and Development) ซึ่งเป็นองค์กรเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ ได้ชี้ชัดถึงข้อตกลงเบื้องต้นว่าการพัฒนาทางการศึกษาของบุคลากรในประเทศต่างๆสามารถนำไปสู่ความสำเร็จของการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ดังนั้นองค์กรความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ จึงให้ความสำคัญกับตัวบ่งชี้ผลการจัดการศึกษาอย่างมาก จะเห็นได้ว่าการแก้ไขปัญหาคณาคุณภาพด้านการอ่านและเขียนแก่นักเรียนจึงเป็นบทบาทสำคัญยิ่งของโรงเรียนโดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลส่วนใหญ่ของประเทศ การที่จะยกระดับคุณภาพของ

คนในสังคมให้มีความสามารถทัดเทียมกันจึงควรให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานเป็นหลัก อย่างไรก็ตามสมรรถภาพด้านการอ่านจัดเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม เพราะการอ่านทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและค่านิยมต่างๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดของชีวิต การพัฒนาทักษะด้านการอ่านและการเขียนจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพมนุษย์อย่างยิ่ง

ปัจจุบันมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษ(ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล) เรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1,705 คน แยกเป็น เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น 28 คน เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 44 คน เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 207 คน เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ 63 คน เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 1,234 คน เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา 11 คน เด็กที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ 25 คน เด็กออทิสติก 67 คน และเด็กที่พิการซ้อน 21คน และเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเทศบาลวัดศรีสุพรรณ สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 56 คน (ข้อมูลจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8) ดังนั้นการพัฒนาให้โรงเรียนสามารถบริหารจัดการเรียนรู้ให้เด็กทุกคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้เรียนรู้ตามศักยภาพที่เขามีอยู่จึงเป็นสิ่งสำคัญจำเป็นของการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญาการจัดการศึกษาตามแนวการปฏิรูปการศึกษา "ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ" จึงเป็นความสำคัญจำเป็นรีบด่วน เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในด้านการอ่านและเขียนสำหรับสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาแบบแผนในการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อสรุปเป็นองค์ความรู้ในพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในรูปแบบการเรียนร่วม ของโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ โรงเรียนแกนนำในการจัดการศึกษารูปแบบการเรียนร่วม ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 - 5 และโรงเรียนแกนนำในสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนแกนนำในการจัดการศึกษารูปแบบการเรียนร่วม ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 - 5 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 17 โรงเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552 จำนวน 9 โรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณภาพการจัดการศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรหรือปรัชญาของโรงเรียนและหรือตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2544

นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและเขียน หมายถึง นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทยช้ากว่าเด็กปกติ และกำลังเรียนร่วมในชั้นเรียนเต็มเวลาหรือบางเวลาในโรงเรียนปกติ และมีผลการทดสอบการอ่านเขียนภาษาไทยต่ำกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนคำในบัญชีคำพื้นฐานแต่ละระดับชั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลการพัฒนานักเรียนในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความแตกต่างในบริบทของพื้นที่ที่มีทั้งสภาพชนบทและในเมือง แต่สิ่งที่คล้ายคลึงกันคือลักษณะของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่มีความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทยต่ำกว่าระดับชั้นที่ตนเองเรียนอยู่ สำหรับเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะเฉพาะของแต่ละพื้นที่

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้นวัตกรรมและรูปแบบในการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ทั้งในเขตเมืองและชนบท
2. สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในรูปแบบการเรียนร่วมระหว่างนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ หน่วยผลิตนักศึกษาครูสาขาการศึกษาพิเศษ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้แนวคิด และรูปแบบในการพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย

